

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2024/77 – 2024/78
Toplantı Tarihi/Sayısı : 22.8.2024/44
Karar Numarası : 2024/809
Başvuran : M. R. E.
Başvuran Vekili :-
Adres :-
Muhatap Kurum/Kişi :-
Muhatap Adres :-

I. BAŞVURULARIN KONUSU

1. Başvuranın Sağlık Bakanlığına iletmek üzere Van İl Sağlık Müdürlüğüne teslim ettiği dilekçesinin kasıtlı olarak iletilmediği, dilekçesinin akıbetini öğrenmek amacıyla yaptığı başvuruya yanıt verilmediği ve 18/12/2023 tarihinde Van İl Sağlık Müdürlüğüne iletmek üzere ... İlçe Sağlık Müdürlüğüne vermiş olduğu dilekçesinin de Dr. K. E. tarafından uzun süre imzalanmayarak geciktirildiği iddialarına ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEPLER

2. Başvuran, 2024/77 başvuru numaralı başvurusunda; 23/10/2023 tarihinde Van ilinin ... ilçesinde bulunan ... Aile Sağlığı Merkezinin ... no.lu Aile Hekimliği Birimine İl Sağlık Müdürünün oluruyla görevlendirmesinin yapıldığını, hukuka aykırı olduğu değerlendirilen bu idari işlemin iptali için üyesi olduğu Türk Sağlık-Sen tarafından hazırlanan dilekçenin 16/11/2023 tarihinde Van İl Sağlık Müdürlüğüne teslim edildiğini, burada görevli personelin bilinçli bir şekilde dilekçeyi Sağlık Bakanlığına ilemediğini, 18/12/2023 tarihinde dilekçesinin akıbetini öğrenmek amacıyla yazdığı dilekçesine yanıt verilmediğini, söz konusu eylemin Türk Ceza Kanunu'nun 121'inci maddesindeki dilekçe hakkının kullanılmasının engellenmesi ile 257'nci maddesindeki görevi kötüye kullanma suçunu oluşturduğunu iddia etmekte ve ilgili personel hakkında soruşturma başlatılmasını ve gerekli disiplin işlemlerinin tesis edilmesini talep etmektedir.

3. Başvuran, 2024/78 başvuru numaralı başvurusunda ise; 18/12/2023 tarihinde Van İl Sağlık Müdürlüğüne iletmek üzere ... İlçe Sağlık Müdürlüğüne dilekçe verdiğini, dilekçenin İl Sağlık Müdürlüğüne gönderilmek üzere Dr. K. E.'nin imzasına sunulduğunu, Dr. K. E.'nin evrak kayıttan geçirilen ve kendisine Destek Yönetim Sistemi üzerinden iletilen dilekçeyi kasıtlı olarak imzalamaması nedeniyle yirmi günü aşkın bir süredir dilekçenin İl Sağlık Müdürlüğüne iletilmediğini, söz konusu dilekçenin İdare Mahkemesinde açılan 2023/... Esas numaralı dava ile ilişkili olduğunu, söz konusu belgenin mobbing yapıldığı ve görevi kötüye kullanma iddiasıyla Van Cumhuriyet Başsavcılığına yapmayı düşündüğü suç duyurusu kapsamında sunulacak belgeler arasında yer alacağını, Türk Ceza Kanunu'nun ilgili hükümleri uyarınca dilekçe hakkının kullanılmasının engellenmesi ve görevi kötüye kullanma suçunun unsurlarının mevcut başvuruda yer aldığını iddia etmekte ve Türk Ceza Kanunu'nun ilgili hükümleri uyarınca Dr. K. E. hakkında soruşturma

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

başlatılmasını talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

4. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Yargı yetkisi" başlıklı 9'uncu maddesi şöyledir:

"Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır."

5. Anayasa'nın "Mahkemelerin bağımsızlığı" başlıklı 138'inci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Hakimler görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanı kanaatlerine göre hüküm verirler. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz. ..."

6. 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesi şöyledir:

"(1) Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir."

7. 6701 sayılı Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(1) Kurumun görevleri şunlardır: ... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek araştırmak karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek; g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek; ... i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek ..."

8. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(...)

(4) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz.

"(...)

(9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

9. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Başvuru konusu teşkil etmeyecek işlem ve kararlar" başlıklı 40'inci maddesi şöyledir:

"(1) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz."

10. Mezkûr Yönetmelik'in "Ön İncelemenin Yapılması" başlıklı 48'inci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... yönlerinden incelenir."

11. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesinin ilgili bölümü şöyledir:

"(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın

kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

12. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

13. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde, insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

14. Bununla birlikte başvurular; başvuranın Sağlık Bakanlığına iletilmek üzere Van İl Sağlık Müdürlüğüne teslim ettiği dilekçesinin kasıtlı olarak iletilmediği, dilekçesinin akıbetini öğrenmek amacıyla yaptığı başvuruya yanıt verilmediği ve 18/12/2023 tarihinde Van İl Sağlık Müdürlüğüne iletilmek üzere ... İlçe Sağlık Müdürlüğüne vermiş olduğu dilekçesinin de Dr. K. E. tarafından uzun süre imzalanmayarak geciktirildiği iddialarına bahsi geçen kişi hakkında Türk Ceza Kanunu uyarınca gerekli işlemlerin başlatılması talebine ilişkindir.

15. Anayasa'nın 9'uncu ve 138'inci maddelerinde; yargı yetkisinin münhasıran mahkemelerin uhdesinde olduğu ve bu yetkinin kullanılmasıyla ilgili hiçbir organ, makam, merci veya kişinin mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı hükme bağlanmıştır.

16. 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinde, yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlerin başvuru konusu olamayacağı, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'inci maddesinde ise yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlerin başvuru konusu olamayacağı düzenlenmiştir.

17. Başvuru dilekçeleri ve ekleri yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte ele alındığında; Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'inci ve 48'inci maddelerine göre yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlere dair başvurular ile Kurumun görev alanına girmeyen başvuruların incelenebilirlik koşullarını taşımadığı gerekçesiyle başvuranın iddia ve taleplerini içeren başvurularının bu kapsamda olduğu ve inceleme şartlarını taşımadığı, bu nedenle başvuruların kabul edilmez olduğu, öte yandan başvuranın talepleriyle ilgili yargı yoluna başvurabileceği kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

22/8/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alışan TİRYAKİ
Daire Bařkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĐLU
Üye